

Förvaltningsrätten i Stockholm
115 76 Stockholm

Ansökan om upphandlingsskadeavgift

Sökande

Konkurrensverket, 103 85 Stockholm

Motpart

Upplands-Bro Kommunfastigheter AB, 556687-2841, Box 2070, 196 02 Kungsängen

Saken

Upphandlingsskadeavgift enligt 21 kap. 1 § 3 lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

Yrkande

Konkurrensverket yrkar att förvaltningsrätten enligt 21 kap. 1 § 3 LOU beslutar att Upplands-Bro Kommunfastigheter AB ska betala 125 000 (hundratjugofemtusen) kronor i upphandlingsskadeavgift.

Grunder

1. Upplands-Bro Kommunfastigheter AB har den 26 november 2022 ingått avtal med Björntreprenad AB om yttre markskötsel utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1 § LOU. Det saknades förutsättningar att ingå avtalet utan sådan annonsering. Avtalet utgör därmed en otillåten direktupphandling.

Bakgrund och omständigheter

2. Upplands-Bro Kommunfastigheter AB (Kommunfastigheter) är ett kommunalt fastighetsbolag i Upplands-Bro kommun. Bolagets verksamhetsföremål är enligt bolagsordningen att uppföra, förvalta, hyra in och upplåta lokaler, utrymmen och anläggningar för kommunala verksamheter eller verksamheter som är angelägna för kommunens utveckling och drift, bilaga 1.
3. Den 28 september 2022 annonserar Kommunfastigheter och AB Upplands-Brohus (UBH) en gemensam upphandling med benämningen Årsavtal Yttre skötsel, Upplands-Bro. Upphandlingen, som bland annat omfattade yttre markskötsel, vinterväghållning och halkbekämpning på bolagens fastigheter, uppskattades till 35 000 000 kronor för ett femårigt avtal, inklusive optioner (2 + 1 + 1 + 1 år), bilaga 2. Björntreprenad AB tilldelades kontraktet i den annonserade upphandlingen. Upphandlingen överprövades.¹
4. Den 18 november 2022 publiceras ett meddelande om frivillig förhandsinsyn avseende ett korttidsavtal mellan å ena sidan Kommunfastigheter och UBH, och, å andra sidan, den vinnande leverantören i den överprövade upphandlingen, bilaga 3. Korttidsavtalet, som enligt den frivilliga förhandsinsynen uppskattades till 5 000 000 kronor, syftade enligt meddelandet till att garantera en fungerande vinterväghållning till och med den 30 maj 2023. Enligt meddelandet skulle korttidsavtalet sägas upp när den annonserade upphandlingen vann laga kraft.
5. Den 26 november 2022 slöts korttidsavtalet med Björntreprenad AB, bilaga 4 (Avtalet). Avtalet omfattar markskötsel- och snöröjningsarbeten från den 1 december 2022 till och med den 30 maj 2023. Avtalet reglerar en möjlighet till förlängning med tre månader. Beställaren har rätt till 14 dagars uppsägningstid. Vidare anges att när/om upphandlingen vinner laga kraft efter meddelad dom i pågående överprövning, sägs Avtalet upp och ordinarie avtal kommer i dess ställe. Den totala kontraktslängden kan högst bli fem år, dvs. korttidsavtal + ordinarie avtal sammantaget.² I övrigt är villkoren i Avtalet avseende uppdragets omfattning och ersättning i princip likalydande med villkoren i den annonserade upphandlingen. För

¹ Förvaltningsrätten i Stockholm mål nr 22800-22.

² Punkt K4.1 i Avtalet.

kontraktsarbeten utgår fast och rörlig ersättning enligt prislstan i anbudet.³ Leverantören är enligt upphandlingsföreskrifterna minst garanterad det fasta årsarvodet, bilaga 5.⁴

6. Genom dom den 24 februari 2023 biföll Förvaltningsrätten i Stockholm ansökan om överprövning och förordnade om rättelse på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska genomföras, utan beaktande av anbudet från Björnentreprenad AB.
7. I mars 2023 tilldelades ett nytt kontrakt till den leverantör som hade det näst mest fördelaktiga anbudet i den tidigare annonserade upphandlingen. Kontraktet ingicks i april 2023 och började löpa från och med den 1 maj 2023.
8. Avtalet med Björnentreprenad AB sades upp och löpte ut den 30 april 2023.
9. Det är Avtalet som ligger till grund för denna ansökan.

Vad den upphandlande myndigheten har uppgett

10. Kommunfastigheter har under Konkurrensverkets utredning bland annat anfört följande. Tidigare upphandlat avtal (genom upphandling med ref.nr 18/12) annonserades i augusti 2018 och löpte ut i oktober 2022. Den i september 2022 gemensamt annonserade upphandlingen blev överprövad. I väntan på att upphandlingen skulle vinna laga kraft, ingicks Avtalet. Avtalet har varit helt nödvändigt för att bolagen inte skulle stå utan snöröjare under vintersäsongen. UBH och Kommunfastigheter äger och förvaltar fastigheter i tätort och har både ett samhällsansvar och ett juridiskt ansvar att minimera risken för att personskador ska uppstå på grund av bristande snöröjning och halkbekämpning. Avtalet ingicks med den leverantör som tilldelades kontraktet i den överprövade upphandlingen. Som Avtalet är utformat får leverantören ingen extra avtalstid utan den ursprungliga avtalstiden kvarstår i det fall upphandlingen vinner laga kraft. Avsikten är att Avtalet inte ska gälla under längre tid än absolut nödvändigt. Beställaren har rätt till 14 dagars uppsägningstid. Förhandssynen har syftat till att göra tilldelningen av det tillfälliga avtalet transparent och så riktig som möjligt.
11. Kommunfastigheter har vidare uppgett att den annonserade upphandlingen inte kunnat annonseras tidigare då nya domar från Förvaltningsrätten i Stockholm förändrat det arbetssätt som UBH och Kommunfastigheter tidigare har använt. Enligt Kommunfastigheter ska domarna tolkas som att det inte räcker att hänvisa anbudsgivarna till att göra platsbesök för att själva bedöma arbetsområdets omfattning och förutsättningar. Förfrågningsunderlaget måste också innehålla detaljerade kartor/ritningar och/eller mängdförteckningar. Denna enligt Kommunfastigheter plötsliga

³ Punkt K6.1 i Avtalet.

⁴ Punkt UF1, Upphandlingsdokument 2022-10-31.

och oväntade förändring i rättspraxis har föranlett att UBH och Kommunfastigheter inför genomförandet av upphandlingen behövt ta fram korrekt och uppdaterad dokumentation. Med hänsyn till detta annonserades upphandlingen den 28 september 2022.

12. Konkurrensverket har under utredningen skickat en sammanfattande skrivelse till Kommunfastigheter med verkets bedömning om att Avtalet utgör en otillåten direktupphandling. Kommunfastigheter, som har inkommit med svar på denna skrivelse, anger att man inte har något att tillägga eller anföra utöver vad som redan tidigare anförts.

Avtalet mellan Kommunfastigheter och Björnentreprenad AB utgör en otillåten direktupphandling

Kommunfastigheter är ett offentligt styrt organ

13. Kommunfastigheter är en juridisk person som ägs till 100 procent av Upplands-Bro kommun genom det helägda kommunala bolaget Upplands-Bro Kommunföretag AB. Mot bakgrund av vad som återges i punkt 2 ovan, tillgodoser Kommunfastigheters verksamhetsföremål behov i det allmännas intresse som inte är av industriell eller kommersiell karaktär. Kommunfastigheter står vidare under offentlig kontroll i den mening som avses i 1 kap. 18 § 3 LOU då bolagets samtliga styrelseledamöter, suppleanter samt ordföranden utses av kommunfullmäktige. Kommunfastigheter utgör därmed ett offentligt styrt organ som omfattas av LOU och är skyldigt att iaktta den annonseringsskyldighet som följer av lagen.⁵

Avtalets karaktär och värde

14. Enligt Avtalet åtar sig leverantören ett totalåtagande med funktionsansvar beträffande yttre markskötsel samt vinterväghållning under viss angiven tid.⁶ Det finns även möjlighet till ytterligare avrop/tilläggsbeställningar. Kommunfastigheter ersätter leverantören för de aktuella tjänsterna med dels ett fast garanterat belopp, dels en rörlig ersättning.
15. Konkurrensverket bedömer därför att Avtalet utgör ett tjänstekontrakt enligt 1 kap. 21 § LOU, med inslag av delar som kan betraktas som ett ramavtal.⁷
16. Enligt huvudregeln ska upphandlingar annonseras och alla leverantörer ska därigenom få möjlighet att lämna, respektive ansöka om att få lämna, anbud.

⁵ 1 kap. 2, 18 och 22 §§ LOU.

⁶ Punkt K0.3 och K1 i Avtalet.

⁷ Se Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 1054–16. Målet avsåg ett avtal rörande anropsstyrd trafik där leverantören endast garanterades ett visst antal timmar. Kammarrätten bedömde att den garanterade delen av avtalet utgjorde ett vanligt avtal medan övriga delar avsåg ett ramavtal. Se även Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 7754-15.

Under 2022 uppgick tröskelvärdet för upphandlingar som avser tjänster till 2 236 731 kronor.

17. Av 5 kap. 3 § LOU följer att värdet av en upphandling är det totala belopp som, enligt den upphandlande myndighetens uppskattning, ska betalas enligt de tjänstekontrakt som ingår i upphandlingen. Värdet på options- och förlängningsklausuler ska inbegripas som om de utnyttjats. Värdet ska bestämmas exklusive mervärdesskatt. Enligt 5 kap. 14 § LOU ska värdet av ett ramavtal uppskattas till det högsta sammanlagda värdet av samtliga kontrakt som planeras inom ramen för ramavtalet under löptiden.
18. Uppskattningen av en upphandlings värde ska avse värdet vid den tidpunkt då anbudsinfordran skickas ut eller, om en sådan inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten påbörjar upphandlingsförfarandet (5 kap. 5 § LOU). Enligt 5 kap. 6 § LOU får metoden för att uppskatta en upphandlings värde inte väljas i avsikt att undvika att bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdena blir tillämpliga.
19. Det uppskattade värdet av den annonserade gemensamma upphandlingen är 35 000 000 kronor fördelat på fem år, dvs. 7 000 000 kronor årligen (se bilaga 2). Kommunfastigheter har uppgett att bolaget i det värdet har tagit höjd för indexhöjningar under avtalstiden samt avrop som kan komma att göras på tillkommande arbete.
20. Enligt den frivilliga förhandsinsynen (bilaga 3) uppskattas värdet på upphandlingen av Avtalet till 5 000 000 kronor, vilket enligt Kommunfastigheter avser volymen för båda beställarna under ett år, dvs. cirka 2 500 000 kronor för ett halvår. Kommunfastigheter har även bland annat uppgett att värdet utgör en grov uppskattning av vad det första året av kontraktet bedömdes bli för såväl vinterväghållning som skötsel och markvård samt att värdet på Avtalet för enbart snöröjning och halkbekämpning skulle bli 2 000 000 kronor vid en normalvinter. Kommunfastigheter har även uppgett att av det totala upphandlingsvärdet på 35 000 000 kronor uppskattas Kommunfastigheters andel till cirka 29 400 000 kronor för mark- och vinterunderhåll.
21. Konkurrensverket konstaterar inledningsvis att den annonserade upphandlingen avser ett avtal om tjänster som ersätts med dels ett fast och garanterat årsarvode⁸, dels en rörlig ersättning. Möjlighet till avrop av vissa tjänster finns under avtalstiden. Det annonserade avtalet kan således betraktas som såväl ett kontrakt som ett ramavtal.⁹ Med hänsyn till vad som

⁸ UF1, Upphandlingsföreskrifter (bilaga 5).

⁹ Se hänvisningar i fotnot 7 ovan.

följer av 5 kap. 5 och 14 §§ LOU, kan därmed Avtalet – med en löptid på sex månader – anses ha ett värde som uppgår till 3 500 000 kronor (7 000 000 / 2).

22. Vidare noteras att den frivilliga förhandsinsynen uppskattar värdet av Avtalet till 5 000 000 kronor. Som Kommunfastigheter själva har uppgett under utredningen reglerar Avtalet inte enbart snöröjning och halkbekämpning, utan även yttre markskötsel, tillsyn av lekplatser, m.m. samt möjlighet till ytterligare avrop/tilläggsbeställningar.¹⁰ Avtalet innehåller dessutom en förlängningsklausul som innebär att Avtalet kan förlängas så länge överprövningen av upphandlingen pågick, med en uppsägningstid på 14 dagar. Även om det i den frivilliga förhandsinsynen angetts att Avtalet främst syftade till att garantera en fungerande vinterväghållning under en sexmånadersperiod, har Avtalet således omfattat såväl fler tjänster än de som av Kommunfastigheter angetts vara helt nödvändiga under vintersäsongen, som en option om förlängning.
23. Mot bakgrund av detta, och oavsett om värdet i stället bör uppskattas utifrån punkt 21 ovan¹¹, bedömer Konkurrensverket att den gemensamma upphandlingen av Avtalet *i vart fall* har uppgått till 2 500 000 kronor (5 000 000 / 2), vilket redan därmed – även utan beaktande av värdet på förlängningsklausulen som enligt 5 kap. 3 § LOU ska inbegripas som om den utnyttjats – får till följd att tillämpligt tröskelvärde enligt LOU överskrids.¹²
24. Avtalet, som har ingåtts utan föregående konkurrensutsättning, borde således ha annonserats i enlighet med 10 kap. 1 § LOU, såvida något undantag inte har varit tillämpligt.

¹⁰ Avtalet innebär ett totalåtagande med funktionsansvar, se punkt K0.3 och K1 i Avtalet.

¹¹ En upphandlande myndighet ska av transparens- och likabehandlingsskäl ange ett maximalt värde för en upphandling av ramavtal, jfr mål C-23/20 *Simonsen & Weel*, p. 62–63, 71 och 74 samt HFD 2022 ref. 4.

¹² Både Kommunfastigheter och UBH har hänvisat till att bolagen nyttjat det avtal som tilldelats i den tidigare annonserade upphandlingen ref.nr. 18/12, Upphandling snöentreprenad. Av meddelande om tilldelning av kontrakt följer att UBH uppskattat värdet av upphandlingen till 2 000 000 kronor för 24 månader (utan förlängningsoption), dvs. under tröskelvärdet, bilaga 6. Konkurrensverket noterar dock att Kommunfastigheter inte angetts som upphandlande myndighet i denna upphandling (ref.nr. 18/12). I stället noteras att Kommunfastigheter i juli 2018 annonserat en upphandling avseende markskötsel, snöröjning och halkbekämpning med ref.nr. 18/9, bilaga 7. Enligt meddelande om tilldelning av kontrakt i upphandling ref.nr. 18/9, bilaga 8, uppskattades Kommunfastigheters behov av tjänsterna uppgå till 16 000 000 kronor för 24 månader (även detta utan förlängningsoption), dvs. 8 000 000 kronor per år. Mot bakgrund av detta samt omständigheterna att Avtalet avser båda bolagens behov och UBH enligt uppgift har en mindre andel fastighetsobjekt än Kommunfastigheter, lägger Konkurrensverket inte bolagens uppgift om att Avtalet endast skulle uppgå till 2 000 000 kronor till grund för bedömningen.

Undantag från annonsering

25. För att Avtalet ska få ingås utan föregående annonsering krävs att något av de särskilt angivna undantagen i LOU varit tillämpligt. Undantagen från skyldigheten att annonsera ska tolkas restriktivt.¹³
26. Kommunfastigheter har under utredningen inte hänvisat till ett specifikt undantag, men mot bakgrund av vad bolaget har uppgett har Konkurrensverket tagit ställning till tillämpligheten av bestämmelsen om täckningsköp i 19 a kap. 6 § LOU samt undantaget för synnerlig brådska i 6 kap. 15 § LOU (jfr punkt 10–11 ovan).
27. Enligt 19 a kap. 6 § 1 LOU får direktupphandling användas vid en anskaffning som är nödvändig för att tillgodose ett angeläget behov som har uppstått till följd av att en allmän förvaltningsdomstol handlägger eller har avgjort ett mål om överprövning av en upphandling och avtal inte får ingås. Sådan direktupphandling får endast användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 eller 2 §§ eller om upphandlingen avser ett sådant delkontrakt som enligt 5 kap. 8 § får tilldelas enligt 19 kap.¹⁴ Ett kontrakt som tilldelas genom direktupphandling enligt 6 § får heller inte ha längre löptid eller vara mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte.¹⁵
28. Eftersom värdet av upphandlingen av Avtalet överstiger tröskelvärdet och direktupphandlingen dessutom inte begränsar sig till en nödvändig anskaffning av ett angeläget behov (dvs. är mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte, jfr punkt 14 och 22 ovan), är bestämmelsen om täckningsköp inte tillämplig.¹⁶
29. Vad gäller synnerlig brådska enligt 6 kap. 15 § LOU, är Konkurrensverket av uppfattningen att inte heller detta undantag är tillämpligt.
30. Undantaget för synnerlig brådska bör endast tillämpas under mycket exceptionella omständigheter.¹⁷ Omständigheterna som läggs till grund för tillämpningen av undantaget för synnerlig brådska får inte bero på den

¹³ Se bland annat EU-domstolens avgöranden i mål C-199/85 *kommissionen mot Italien*, p. 14; mål C-20/01 och C-28/01 *kommissionen mot Tyskland*, p. 58; mål C-385/02 *kommissionen mot Italien*, p. 19; mål C-394/02 *kommissionen mot Grekland*, p. 33; och mål C-26/03 *Stadt Halle*, p. 46. Se även prop. 2006/07:128 s. 291, RÅ 2005 ref. 10, RÅ 2008 ref. 79 och RÅ 2009 not. 134. Se även HFD 2019 ref. 65 och HFD 2017 ref 66.

¹⁴ 19 a kap. 7 § andra stycket LOU.

¹⁵ 19 a kap. 7 § första stycket LOU.

¹⁶ Det finns argument för att Avtalet kan ses som en del av den annonserade upphandlingen, vilket skulle medföra att värdet på upphandlingen av Avtalet ska räknas samman med värdet av den annonserade upphandlingen, jfr prop. 2021/22:5, s. 161 f och 213 f. Konkurrensverket har dock inte gjort någon närmare bedömning i detta avseende då det relevanta tröskelvärdet – mot bakgrund av en för bolaget fördelaktig bedömning av upphandlingens värde – ändå överskridits.

¹⁷ Jfr skäl 50 i direktiv 2014/24/EU (LOU-direktivet) avseende användningen av förhandlade förfaranden utan föregående annonsering.

upphandlande myndighetens agerande.¹⁸ Höga krav ställs på upphandlande myndigheters planering och organisation.¹⁹ Att en omständighet inte har kunnat förutses av den upphandlande myndigheten innebär att omständigheten närmast ska ha karaktären av force majeure.²⁰

31. För det första är den omständigheten att det tidigare upphandlade avtalet löpte ut i oktober 2022 inte en oförutsebar omständighet.
32. För det andra, Kommunfastigheter har varken specificerat vilken eller vilka domar bolaget refererat till, omständigheterna i dessa mål eller omfattningen av kravet på ritningar. Även om de förvaltningsrättsdomar Kommunfastigheter har hänvisat till skulle ha medfört ett ändrat arbetssätt hos myndigheten, kan omständigheten att inkludera ritningar och beskrivningar över de aktuella fastighetsobjekten i upphandlingsdokumentationen inte anses vara av force majeureliknande karaktär. Sådana handlingar borde allt som oftast ingå för att på ett tydligt sätt kunna beskriva upphandlingsföremålet så att alla normalt medvetna, erfarna och skäligen omsorgsfulla anbudsgivare ges möjlighet att skaffa sig en uppfattning om uppdragets omfattning och att i enlighet därmed lämna anbud i verklig konkurrens.²¹ Alldeles oavsett kan konstateras att bolagen vid tidigare upphandlingar av det aktuella kontraktetsföremålet (ref.nr. 18/9 och 18/12) har bilagt sådana ritningar och beskrivningar till upphandlingsdokumentationen, bilaga 9.
33. Det ska även erinras om att annonseringen inte skedde förrän slutet av september 2022, dvs. cirka en månad innan befintligt avtal löpte ut och två månader innan Avtalet skulle börja löpa. Denna omständighet bör tillskrivas den upphandlande myndigheten, vilket medför att undantaget för synnerlig brådska inte är tillämpligt.
34. Sammanfattningsvis bedömer Konkurrensverket att förutsättningarna för att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering inte har varit uppfyllda. Kommunfastigheter var skyldig att annonsera enligt 10 kap. 1 § LOU. Avtalet utgör därmed en otillåten direktupphandling.

Upphandlingsskadeavgift

35. Vid en otillåten direktupphandling får en allmän förvaltningsdomstol efter ansökan av Konkurrensverket besluta att en upphandlande myndighet ska betala en upphandlingsskadeavgift (21 kap. 1 § 3 och 2 § LOU). Det krävs inte

¹⁸ Se bland annat EU-domstolens avgörande i mål C-385/02 *kommissionen mot Italien*, p. 26–28.

¹⁹ HFD 2017 ref. 66.

²⁰ Se Kammarrätten i Sundvalls avgörande i mål nr 3208–14. Se även skäl 80 i LOU-direktivet, där naturkatastrofer används som exempel på en situation då synnerlig brådska kan förekomma.

²¹ Se exempelvis EU-domstolens mål nr C-423/07 *kommissionen mot Spanien*, p. 58 och 60, som ger uttryck för principerna om likabehandling och transparens.

att den upphandlande myndigheten har agerat med uppsåt eller av oaktsamhet för att en avgift ska kunna dömas ut. Bristande kännedom om gällande rätt eller missförstånd om lagstiftningens innehåll utgör inte heller någon ursäkt för en överträdelse.²²

36. En upphandlingsskadeavgift ska vara effektiv, proportionerlig och avskräckande. Syftet med avgiften är bland annat att säkerställa att upphandlingsreglerna följs och att skattemedlen används på ett korrekt sätt.²³

Överträdelsens sanktionsvärde och avgiftens storlek

37. En upphandlingsskadeavgift ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst tio miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap. LOU (21 kap. 4 § LOU).
38. Konkurrensverket har bedömt att värdet av upphandlingen i vart fall har uppgått till 2 500 000 kronor (se punkt 23 ovan). Upphandlingsskadeavgiften kan därför uppgå till högst 250 000 kronor ($2\,500\,000 \times 0,1$).
39. Vid fastställande av upphandlingsskadeavgiftens storlek ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är. Det högsta avgiftsbeloppet är reserverat för särskilt graverande fall.²⁴ I ringa fall ska någon avgift inte beslutas. Avgiften får efterges om det finns synnerliga skäl (21 kap. 5 § LOU).
40. Upphandlingsskadeavgiftens storlek ska bestämmas med hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet inom ramen för avgiftens avskräckande syfte.²⁵ Utgångspunkten är att avgiften ska bestämmas så att myndigheten, och även andra myndigheter, följer LOU. Ju allvarligare överträdelsen kan anses vara, desto högre belopp bör avgiften fastställas till.²⁶
41. Vid bedömningen av sanktionsvärdet ska hänsyn tas till såväl försvårande som förmildrande omständigheter. Det ska även vägas in hur klar överträdelsen kan anses vara. Omständigheten att till exempel rättsläget är oklart kan påverka sanktionsvärdet så att överträdelsen anses mindre allvarlig. Däremot kan sanktionsvärdet anses högre om ett avtal löper under en förhållandevis lång tid eller avser ett högt värde. Även förhållanden hos den upphandlande myndigheten som exempelvis ett upprepat beteende att göra otillåtna direktupphandlingar kan ses som en försvårande omständighet. Att en upphandlande myndighet har drabbats av andra negativa ekonomiska konsekvenser till följd av överträdelsen kan dock i vissa fall ses som en

²² Prop. 2009/10:180 s. 193 och 368.

²³ Prop. 2009/10:180 s. 196 f.

²⁴ HFD 2014 ref. 69.

²⁵ HFD 2014 ref. 49.

²⁶ Prop. 2009/10:180 s. 197 och 369 f.

förmildrande omständighet.²⁷ Otillåtna direktupphandlingar är en av de allvarligaste överträdelserna inom upphandlingsområdet och sanktionsvärdet ska därför ofta vara högt.²⁸

42. I detta fall är det fråga om en otillåten direktupphandling, vilket i sig talar för ett högt sanktionsvärde. Brådskan att ingå Avtalet kan tillskrivas bolagets bristfälliga framförhållning i att annonsera den gemensamma upphandlingen. Avtalet har enligt bolaget syftat till att endast avse det akuta behovet av vinterväghållning, men trots det omfattat såväl andra tjänster som en förlängningsoption som kunde utnyttjas så länge överprövningen pågick. Avtalet har dock reglerat en möjlighet för bolaget att med relativt kort uppsägningstid säga upp Avtalet så fort överprövningsmålet vunnit laga kraft. Omständigheterna i övrigt är enligt Konkurrensverkets uppfattning varken försvårande eller förmildrande.
43. Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i ärendet anser Konkurrensverket att en upphandlingsskadeavgift på 125 000 kronor är en proportionerlig sanktion för den aktuella överträdelserna.

Ansökan i original undertecknas inte egenhändigt.

Marie Östman
Chefsjurist

Anna Görgård
Processråd

²⁷ Prop. 2009/10:180 s. 197 f och 369 f.

²⁸ Se prop. 2009/10:180 s. 197 och jfr exempelvis HFD 2014 ref. 69 samt Kammarrätten i Göteborgs domar den 5 december 2014 i mål nr 4402-14 och den 2 december 2014 i mål nr 4915-13.

Bifogas

Bilaga 1 – Bolagsordning

Bilaga 2 – Meddelande om upphandling, ref. nr. 22/82

Bilaga 3 – Meddelande om frivillig förhandsinsyn

Bilaga 4 – Avtalet

Bilaga 5 – Upphandlingsdokument 2022-10-31, Årsavtal Yttre skötsel, Upplands-Bro 22/82

Bilaga 6 – Meddelande om tilldelning av kontrakt i upphandling ref.nr. 18/12

Bilaga 7 – Meddelande om upphandling av markskötsel, snöröjning och halkbekämpning, ref.nr. 18/9 (Upplands-Bro Kommunfastigheter AB)

Bilaga 8 – Meddelande om tilldelning av kontrakt i upphandling ref.nr. 18/9

Bilaga 9 – Utdrag från upphandlingsdokumentation i upphandlingar ref.nr. 18/12 och 18/9